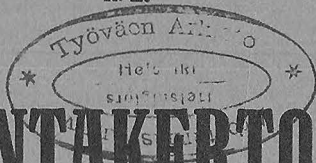

334.5(471) "Kiuruveden Työväen O. k." 1923

KIURUVEDEN TYÖVÄEN OSUUSKAUPPA

R. L.

TOIMINTAKERTOMUS
1923

HELSINKI 1924,
KULUTUSOSUUSKUNTIEN RESKUSLIITTO

19499

KIURUVEDEN TYÖVÄEN OSUUSKAUPPA r.l.

TOIMINTAKERTOMUS

1923

HELSINKI 1924, TYÖVÄEN KIRJAPAINO

Vuosi 1923 ei ole suuremmissa määrässä kuin edellisestään onnistunut palauttamaan järjestystä Euroopan sekaviin oloihin. Ranska ja Belgia ovat miehittämällä Saksan eräitä tärkeitä teollisuusalueita pitäneet näitä edelleen hallussaan. Kun toiset voittajavallat eivät täydellisesti ole hyväksyneet näitä toimenpiteitä, on maailman rauha ollut uhattuna. Taloudellinen elämä, joka on riippuvainen valtiollisista suunnista ja tapahtumista, ei tämän vuoksi ole päässyt tasapainoon, saattaen epävakaisuutta maailmanmarkkinoihin.

Vuonna 1922 oli Suomen vienti tuontia noin 500 miljoonaa markkaa suurempi, mutta vuonna 1923 muuttui kauppatasaus päinvastaiseksi ja niinpä ylittikin tuonti viennin noin 222 miljoonalla markalla. Tämä johtui yleisestä taloudellisesta tilanteesta.

Tästä markan arvon parantumisesta oli seurauksena siirtomaatavarain hintojen huomattava lasku. Rahamme kurssissa ei ole tapahtunut kovin suuria heilahteluja. Marraskuuhun saakka jatkui markan hidas parantuminen. Täydelliseen devalvatioon ei kuitenkaan ole päästy, sillä vuoden lopulla alkoi markkamme taaskin arveluttavasti heilahdella ja huonota, aiheuttaen jälleen hintojen nousun. Vuoden lopussa olivatkin siirtomaatavarain hinnat korkeammalla kuin vuoden alussa.

Tuonnin runsaudesta johtui myöskin rahamarkkinoidemme kireys, vaikka ne alkuvuodesta olivat vielä verrattain suotuisat. Niinpä tapahtui heinäkuulla säästöpankkien otto- ja antolainauksen välillä käänne pahempaan päin, ja tämän jälkeen sanotuissa pankeissa talletukset vähentyivät. Kun vielä syksyllä pohjois-Suomea kohtasi melkein täydellinen kato, aiheutti tämäkin osaltaan rahaolojen kiristymistä. Säilyttääkseen edes jossakin määrin Suomen markan vakavuutta, Suomen Pankki valuuttasyistä kohotti marraskuulla diskonttokoron 8 %:sta 10 %:iin, sekä ryhtyi samalla liikkeessä olevaa setelistöä vähentämään. Nämä toimenpiteet ovat vaikuttaneet myöskin osuuskauppojen luotto-

oloihin ja kuluva vuosi on osoittava, missä määrin korkea korkokanta on vaikuttanut kauppajien taloudellisiin tuloksiin.

Huolimatta siitä, että paikkakunnallamme vallitseva ankara kilpailu useinkin pakottaa asettamaan hinnat alle tehtyjen laskelemien on liikkeemme kuitenkin kunnialla pystynyt kilpailemaan toisten liikkeiden kanssa, erittäinkin jos otamme huomioon tavaroiden laadun ja terveet liikeperiaatteet. Kilpailijaimme käyttämät menettelytavat ovatkin suuressa määrässä ostajille vahingollisia ja saattavat hämmennyksiin osuuskaupankin kannattajista ne henkilöt, jotka eivät vähällä huomaa yksityiskauppiain toimintaa kuluttajien taloudelle haitalliseksi. — Rautatien työt, joita aikaisemmin oli runsaasti, siirtyivät kuluneen kesän aikana kauemmaksi myymäläalueiltamme, ja kun metsätöitäkin oli vähän, on toiminta-alueellamme ollut työttömyyttä ja rahan puutetta, mikä luonnollisestikaan ei ole ollut vaikuttamatta niiden myymälöiden myyntiin, jotka sijaitsevat seuduilla, joissa normaalisinakin aikoina väestöolojen puolesta on verrattain pieniä mahdollisuuksia. Taloudellisen elämän lamaannuttua on kuluttajaväestö yhä entistä enemmän velkaantunut yksityiskauppiaille ja täten tullut ostoksiensa puolesta riippuvaksi heistä. Vaikka myyntimme ei kohonnutkaan edellisen vuoden myynnin tasalle, on osuuskaupppamme kumminkin voimiansa mukaan tehnyt työtä osuustoiminnan hyväksi. Vastoinkäymisistä huolimatta on sen taloudellinen asema tullut entistä varmemmaksi, joten mielihyvällä voimme kuluneen vuoden tuloksia käydä tarkastelemaan.

JÄSENET.

Toimintavuoden alussa oli osuuskunnassamme jäseniä ..	1,027
vuoden varrella liittyi uusia jäseniä	38
	1,065
Vuoden ajalla erosi kuoleman ja paikkakunnalta poismuuton vuoksi	30
Jäsenmäärä joulukuun 31 p:nä 1923	1,035

Jäsenten yhteiskunnallinen asema:

I. Tilallisia ja päätilan vuokraajia	142
II. Lampuoteja ja torppareita	425
III. Maanviljelystyöväkeä	259
IV. Virkamiehiä ja suurliikkeenharjoittajia	9
V. Pikkuliikkeen harjoittajia, konttoriapulaisia	40
VI. Teollisuus- ja kaupunkityöväkeä	30

Liikkeen päämyymälärakennus kirkonkylässä.

VII. Muuta työväkeä	102
VIII. Vapaat ammatit	12
IX. Muita	9
X. Ryhmäjäseniä	7
Yhteensä	1,035

LIIKKEEN LAAJENTUMINEN.

Osuuskuntamme toimintaa ei kuluneella vuodella ole laajennettu muulla tavoin kuin että leipomoa, joka laitteittensa puolesta on vieläkin perin alkuperäisellä kannalla, suurennettiin sikäli, että siellä nyt työskentelee kaksi henkilöä. Leipomon tuotteilla, kuten vesirinkelleillä olisi paikkakunnalla menekkiä, mutta tarvittaisiin näiden valmistukseen erikoiset uunilaitteet. Kun kumminkin tällaiset rakennukset uunineen tulevat maksamaan huomattavia summia, ei ole katsottu aikaa sopivaksi ryhtyä tällaiseen yritykseen.

Luupuveden myymälä lopetettiin kuluneen vuoden aikana. Tämä johtuu siitä, että sen myynti oli niin alhainen, etteivät myymälän kustannukset tulleet peitetyiksi.

TOIMIPAIKAT.

Niiden liikevaihto kuluneena vuotena verrattuna edellisen vuoden myyntiin.

Toimipaikan nimi	Kylä	Myynti v. 1923	Myynti v. 1922	+ Lisäys — Vähennys
Myymäälä N:o 1	Kirkonkylä	1,182,663: 16	1,336,486: 95	— 153,823: 79
„ „ 2	Niemiskylä	524,311: 60	384,142: 30	+ 140,169: 30
„ „ 3	Ruutana	442,453: 53	562,435: 72	— 119,982: 19
„ „ 4	Rytty	243,617: 83	228,020: 40	+ 15,597: 43
„ „ 5	Remeskylä	322,001: 62	354,391: 05	— 32,389: 43
„ „ 6	Koivujärvi	309,745: 90	377,086: 65	— 67,340: 75
„ „ 7	Luupuvesi	19,542: 50	205,517: 05	— 185,974: 55
„ „ 8	Niinimäki	203,042: 50	173,825: 35	+ 30,117: 15
Keskusvarasto	Kirkolla	8,897: —	—: —	+ 8,897: —
Ruokamyymälä	„	558,149: 75	504,624: 17	+ 53,525: 58
Kahvila	„	209,533: 70	221,372: 12	— 11,838: 42
Yhteensä		4,024,859: 09	4,347,901: 76	— 323,042: 67

LIIKEVAIHTO.

Osuuskunnan liikevaihto, joka v. 1922 oli Smk. 4,347,901: 76 pieneni Smk:lla 323,042: 67, tehden Smk. 4,024,859: 09. Myynnin pienentymiseen vaikutti ensinnäkin Luupuveden myymälän lakkauttaminen helmikuulla. Tältä osalta pieneni myynti Smk:lla 185,974: 55. Osaltaan vaikutti myynninlaskuun myös rautatietöiden siirtyminen myymäläalueiltamme Pyhäjärven puolelle samoin kuin sekin, että tavarat edelliseen vuoteen verrattuna olivat tuntuvasti halvempia. Syynä oli ehkä myöskin velkakaupan lopettaminen, jota velkakäuppää aikaisemmin, tosin rajoitetussa muodossa oli harjoitettu.

Myynti eri kuukausille jakaantui seuraavasti:

Tammikuulla	Smk. 341,502: 45
Helmikuulla	„ 344,842: 10
Maaliskuulla	„ 408,376: 65
Huhtikuulla	„ 304,827: 67
Toukokuulla	„ 363,141: 40
Kesäkuulla	„ 252,674: 95
Heinäkuulla	„ 306,101: 90
Elokuulla	„ 287,727: 15
Syyskuulla	„ 287,715: 17
Lokakuulla	„ 347,860: 40
Marraskuulla	„ 366,711: 05
Joulukuulla	„ 413,378: 20

Yhteensä Smk. 4,024,859: 09

Eri liikehaarojen kesken jakaantui liikevaihto seuraavasti:
 Sekatavaramyymälät Smk. 3,248,278: 64
 Ruokatavaramyymälä „ 558,149: 75
 Kahvila „ 209,533: 70
 Keskusvarasto „ 8,897: —

Yhteensä Smk. 4,024,859: 09

TAVARAIN HANKINTA.

Mitään suurempia vaikeuksia tavarahankinnassa, niiden puutetta ei kuluvana vuotena ole ollut; päin vastoin voisi puhua tavaroiden runsaudesta. Siirtomaatavarat, kuten jauhot, ryynit, sokeri ja kahvi samoin kuin pumpulikankaat laskivat kesän kuluessa huomattavasti hinnoissa, aiheuttaen täten monelle osuuskaupallekin huomattavia tappioita. Kun hintavaihtelujen ja korkean korkokannan vuoksi tavaravarastoja on pyritty pienentämään, jopa niinkin paljon, että tilapäispuutetta silloin tällöin esiintyi, johon suurimmalta osalta vaikutti sekin, että liikkeemme on kaukana liikekeskuksista ja ne liikkeet, joilta tavaroita oli tilattu, eivät säännöllisesti niitä lähettäneet, ei liikkeemme hintojen laskusta sanottavasti kärsinyt. Suurimmat häviöt saatiinkin niillä tavaroilla, jotka joko laatunsa tai muun syyn puolesta, olivat jääneet useilta vuosilta varastoihin. Nämäkin tappiot olivat niin pieniä, etteivät ne liikkeen tuloksiin erikoisen huomattavasti vaikuttaneet.

Tärkeimpiä tavaralajeja on ostettu seuraavat määrät:

Ruisjauhoja	Smk. 832,360: —
Kahvia	„ 330,033: —
Tupakkaa	„ 321,039: —
Sokeria	„ 252,928: —
Vehnäjauhoja	„ 152,135: —
Pumpulikankaita	„ 121,425: —
Silavaa	„ 100,982: —
Nahkaa	„ 58,656: —
Margariinia	„ 45,392: —
Riisiä	„ 41,624: —
Kenkiä	„ 37,777: —
Tulitikkuja	„ 35,933: —
Mannaryyniä	„ 24,350: —
Petroolia	„ 23,385: —
Suolaa	„ 22,819: —

Edellä olevasta selviää, kuinka tärkeätä osaa liikkeenvälittämistä tavaroista ruisjauhot, sokeri, kahvi ja tupakka näyttelevät.

Omalta keskusliikkeeltä OTK:lta tekivät ostokset Smk. 2,081,462: 48, eli 51.7 % myynnistä.

TUOTANTOLAITOKSET.

Osuuskunnalla ei ole muita tuotantolaitoksia kuin leipomo, joka kirjanpidollisesti erotettiin heinäkuun alussa kahvilan yhteydestä. Leipomossa työskentelee kaksi henkilöä, ja oli sen valmistusarvo kuuden kuukauden aikana Smk. 57,644: 29 ja myytiin valmisteet kaikki omilla myymälöissä.

SÄÄSTÖKASSA.

Säästökassan toiminta kuluneen vuoden ajalla:

Säästöön tuotiin 1,205 erässä	Smk. 143,344: 99
Säästöä otettiin 183 erässä	„ 102,738: 45
Talletukset lisääntyivät	„ 40,606: 54
Korkoa lisättiin pääomaan	„ 11,833: 13
Tallettajain saatavat, $\frac{1}{1}$ —23	„ 133,587: 85
Tallettajain saatavat, $\frac{31}{12}$ —23	„ 186,027: 52
Säästökassan talletukset tallettajaa kohden $\frac{1}{1}$ —23	„ 1,141: 77
Säästökassan talletukset tallettajaa kohden $\frac{31}{12}$ —23	„ 204: 88
Talletukset osuuskunnan kutakin jäsentä kohden $\frac{1}{1}$ —23	„ 130: 08
Talletukset osuuskunnan kutakin jäsentä kohden olivat $\frac{31}{12}$ —23	„ 177: 68

Uusia vastakirjoja avattiin vuoden ajalla 797 ja entisiä kuollettiin 6 kpl. Vuoden alussa oli niitä käytännössä 117 ja vuoden lopussa 908 kpl.

Korkoa talletuksille on kuluneen vuoden ajalla maksettu $7\frac{1}{2}$ %, ja on se lisätty kahdesti vuodessa pääomaan. Kuluvan vuoden alusta on talletuskorko korotettu 8 prosenttiin.

Edellä esitetystä käy selville liikkeen säästökassan toiminta kuluneelta vuodelta. Liikkeen laajuuteen ja jäsenmäärään nähden voitane numeroina pitää pienenuoleisina. Syitä tähän lie nee löydetävissä useampiakin. Huomattavana tekijänä kuitenkin pidettiin sitä, ettei säästökassa etuineen ollut jäsenistölle tunnettu. Jotta jäsenet tätä omaa pankkilaitostaan entistä enem-

Liikkeen kahvilarakennus kirkonkylässä.

män ryhtyisivät käyttämään, päätti osuuskunnan kevätkokous lahjoittaa jokaiselle jäsenelle säästökassan vastakirjalla 5 markan lahjoituksen. Tämän päätöksen perusteella avattiinkin syyskuulla uusia vastakirjoja 755 kpl. Näistä uusista kirjoista joutui varsinaiseen käyttöön, s.o. tehtiin lisätalletuksia 142 kirjalle.

Jäsenten olisi syytä kiinnittää vakavaa huomiota mainitun laitoksen toimintaan. Kun talletuskorko on noin 1 % korkeampi kuin muissa pankkilaitoksissa, niin jo oma etukin vaatii itse kunkin tallettamaan kaikki liikenevät varansa osuuskaupan säästökassaan. Säästökassa toimii samanlaisten tarkastusten alaisena kuin kaikki muutkin pankkilaitokset, joten tallettajilla on täysi turvallisuus talletuksiinsa nähden.

KIINTEIMISTÖT.

Kiinteistöjä, joita ei kuluvalla vuodelle ole lisätty, omistaa osuuskunta kaikkiaan 5, näiden lisäksi 2 tonttipalstaa, joista toinen on Koivujärvellä ja toinen Rytkyllä. Kiinteistöt, joista 2 on Kirkonkylässä vuokratontilla, 1 Niemiskylässä vuokratontilla, 1 Ruutanalla omalla tontilla ja 1 Niinimäessä omalla tontilla, olivat vuoden lopussa tehdyn 2 % poiston jälkeen liikkeen kirjoissa seuraavan arvoisina:

Myymälärakennus, makasiini ja rantamakasiini	
Kirkonkylässä	32,006:28
Kahvilarakennus, makasiini ja kellari Kirkonkyl.	94,594:39
Myymälärakennus, makasiini Niemiskylässä	14,822:59
Myymälärak. ulkosuojineen ja tontti Ruutanalla	34,946:43
Myymälärak. ulkosuojineen ja tontti Niinimäessä	15,573:10
Tonttipalsta ja hirsii Koivujärvellä	2,259:36
Tonttipalsta Rytkyllä	4,532:47
	Smk. 198,734:62

Tuhoa tuottavaksi yritti muodostua päämyymälärakennuksessa maalisk. 12 p:nä sattunut tulipalo, mutta kun tämä huomattiin heti alussa saatiin se kohta tukahdutetuksi, ja näin ollen ainoastaan vinttikamarien seinät ja välikatto turmeltuivat. Palovahingon korvasi Paloapuyhdistys Tulenturva 2,000 markalla.

Suurimmat kunnossapitokustannukset aiheutti päämyymälärakennus, johon m.m. tehtiin 5 uutta uunia. Kiinteistöjen korjauskuluilla Smk:lla 17,547:40 ei ole kiinteistöjen arvoja kohoitettu, vaan on ne siirretty kuluihin.

KALUSTOT.

Kalustoja ei myöskään kuluvalle vuodelle ole lisätty sanotavasti. Toinen osuuskaupan hevosista myytiin. Hevosesta saatu 3,250 markan tappio otettiin tilinpäätöksessä huomioon. 10 % poiston jälkeen jäi kalustojen arvoksi Smk. 48,111:38. Kalustot esiintyvät kirjoissa niin vähäisestä arvosta, että jos konttorin ja kahden rekisterikoneen nykyiset hankinta-arvot otettaisiin huomioon, niin muodostaisivat nämä kaikkien kirjainpitoarvon.

VALISTUSTYÖ.

Osuustoiminnallisen valistustyön harjoittaminen on edelleenkin ollut alituisen huolenpidon alaisena. Niinpä järjestettiin Savon Osuuskauppaliiton kesäjuhlat heinäk. 8 p:nä Kirkonkylälle. Tähän juhlaan, jossa puhujana oli K.K:n puhuja J. V. Seppälä, oli kuulijoita saapunut noin 500 henkeä. Syyskuun 7—13 p:vän välisenä aikana K.K:n puhuja Antti Myrsky puhui jokaisella myymäläalueella järjestetyissä juhlissa, joihin juhlisiin oli erikoisen runsaasti saapunut kuulijoita. Jäsentenhankintaviikolla marrask. 18—25 p:vän välisenä aikana, jolloin myös-

kin Kirkonkylään paikallisin voimin juhlat järjestettiin, jaettiin K.K:n julkaisemia lentolehtisiä noin 3,000 kappaletta.

Kuluttajain Lehteä, jota osuuskunnan puolesta on ensi kerta ilmaiseksi annettu sitä haluaville osuuskunnan jäsenille, tilattiin liikkeen varoilla kaikkiaan 325 vuosikertaa. Kun aikaisempina vuosina on mainitun lehden tilaushinnasta liike maksanut puolet, on tämän levikkikin ollut vähäistä. Niinpä vuonna 1920 levisi sitä 8,4 %:lle jäsenmäärästä. V. 1921 9,5 % ja 1922 14 %. Viime kuluneen vuoden levikki teki 31,4 %, ja tulkoon vielä mainituksi, että tälle kuluvalle vuodelle tekee tilaismäärä 50 %.

SUHDE KESKUSJÄRJESTÖIHIN.

Kulutusosuuskuntien Keskusliitto.

(K.K.)

K.K:n tehtäviin kuuluu yleisten kuluttajaetujen valvominen, osuuskaupallinen valistus- ja kasvatustyö sekä osuuskauppain toiminnan valvominen ja liikkeenhoidollinen neuvonta. Lisäksi harjoittaa K.K. paperitavarain tukkukauppaa ja omistaa paperipussi- ja rullamerkkitehtaat. Nämät alat hoidetaan K.K:ssa 15 eri osastossa. Viime vuoden päättyessä oli K.K:n palveluksessa kaikkiaan 68 henkilöä, joista valistus- ja neuvontatyössä 40 henkilöä ja tehtaissa sekä paperikauppaliikkeessä 28 henkilöä.

Valistus- ja kasvatustyöstä on mainittava, että viime syksynä aloitti kauan odotettu K.K:n kirjeopisto toimintansa. Keväällä järjestetty säästökassaviikko ja syksyllä ollut jäsentenhankintaviikko onnistuivat hyvin. Säästökassojen talletukset ovat säästökassaviikon jälkeen lisääntyneet paljon nopeammin kuin aikaisemmin ja jäsentenhankintaviikolla liittyi osuuskauppoihin yhteensä lähes 5,500 jäsentä. Vuoden lopussa päätti K.K. ruveta julkaisemaan "Työtoveri" nimistä osuuskauppahenkilökunnan ammattilehteä.

Osuuskauppain rakennustoiminnan ohjaamista varten perustettiin K.K:lle rakennusosasto. Tarkoitus on keskittää kaikki osuuskauppain rakennusasioissa saamat kokemukset tälle osastolle, jotta vastaisuudessa voitaisiin välttää virheitä osuuskauppain rakennustoiminnassa.

Viime vuoden edustajakokouksen tekemistä monista tärkeistä päätöksistä mainittakoon uuden keskusjärjestön, Vakuutusosakeyhtiö Kansan perustaminen.

K.K:n jäsenenä oli vuoden lopussa 113 osuuskauppaa ja 3 keskusjärjestöä.

K.K:n jäsenösuuskauppain saavutukset viime vuodelta ovat hyvät. Osuuskauppain myynti teki 842,1 miljoonaa mk. Lisäys edelliseen vuoteen verraten on 106,5 milj. mk. eli 14,5 %. Yhteinen jäsenmäärä oli vuoden lopussa 172,200. Lisäys on 11,500. Toimipaikkain luku kasvoi 59, ollen vuoden lopussa 1,017. Säästökassaliike edistyi myös hyvin. Talletuksia oli vuoden lopussa säästökassoissa kaikkiaan 70,6 milj. mk. Lisäys vuoden ajalla oli 28,1 milj. mk.

K.K:n edustajakokouksessa oli liikettämme edustamassa varastonhoitaja Lassi Ruotsalainen ja lisäedustajana myymälänhoitaja Väinö Palonen.

OSUUSTUKKUKAUPPA r.l. (OTK)

Osuustukkukaupan r.l. myynti nousi viime vuonna 462 milj. markkaan. Myynnin lisäys edelliseen vuoteen verraten on 144 milj. markkaa. Osuuskauppain ostokset OTK:lta tekevät 54,8 % niiden liikevaihdesta, edellisenä vuotena oli vastaava luku 43,7 %.

OTK:ssa on tavarain hankinta jaettu neljälle osastolle, jotka ovat siirtomaatavarain, teollisuustavarain, rautatavarain ja lyhyttavarain osastot. Myynnistä huolehtivat myyntikonttorit, joita on kahdeksan, yksi kussakin osuuskauppaliitossa.

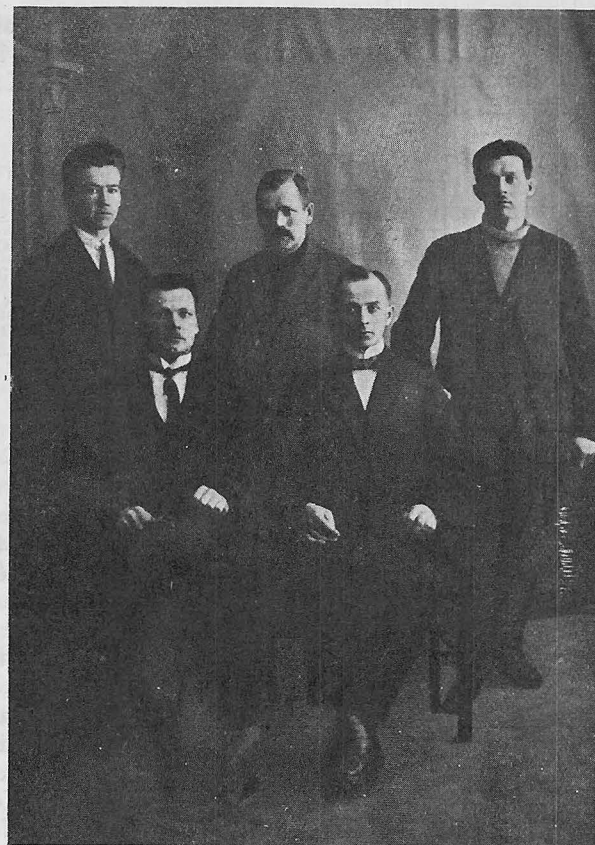
Viime vuonna osti OTK suuren myllylaitoksen Jääskestä, joka tämän vuoden alussa saatiin käyntiin. Myllyn tuotanto tulee tyydyttämään koko Karjalan ja osaksi myös Savon jauho-tarpeen.

OTK:n vuosikokouksessa oli liikettämme edustamassa varastonhoitaja Lassi Ruotsalainen ja lisäedustajana myymälänhoitaja Väinö Palonen.

VAKUUTUSOSAKEYHTIÖ KANSA.

Edistysmielisen osuuskauppaliikkeen nuorin keskusliike, henkivakuutusyhtiö Kansa alkoi toimintansa viime syksynä. Niinä kolmena kuukautena, jotka yhtiö viime vuoden ajalla oli toiminnassa, oli sen vakuutusten hankinta suurempi kuin yhdenkään muun kotimaisen henkivakuutusyhtiön hankinta ensimmäisinä toimikuukausina on ollut.

Paitsi tavallisia henkivakuutuksia, on Kansa ottanut myöskin ryhmävakuutuksia osuuskauppain toimihenkilöille ja hautausvakuutuksia osuuskauppain jäsenille.

Liikkeen johtaja, hallintoneuvoston puheenjohtaja ja johtokunnan jäsenet.

Vakuutuksia hankittiin kaikkiaan:

Henkivakuutuksia 4,236 kpl. yht.	Smk. 23,035,000:—
Hautausvakuutuksia yht. noin	„ 22,000,000:—

Nämä tulokset osoittavat, että uusi keskusjärjestömme alkaa toimia yhtä ripeästi kuin toisetkin keskusliikkeet.

Vakuutusosakeyhtiö Kansaan liittyi liikkeemme viime kevät-kokouksen päätöksen perusteella osakkaaksi kymmenellä osakkeella.

Yhtiön perustavassa kokouksessa, joka oli samaan aikaan kuin toisten keskusliikkeistemme vuosikokoukset, olivat liiketämme edustamassa samat henkilöt, jotka olivat K.K:n ja OTK:n kokouksissakin.

PALOAPUYHDISTYS TULENTURVA.

Tulenturvan vakuutuskanta viime vuoden päättyessä oli 300 milj. markkaa. Lisäys edelliseen vuoteen verraten on 90 milj. markkaa. Vakuutuksista on osuuskauppain ottamia 260 milj. mk. ja yksityisten henkilöiden ottamia 40 milj. mk.

Tulenturvan rahastot tekevät jo yli miljoonan markkaa.

Liikkeemme koko omaisuus on vakuutettu Tulenturvassa 1,358,000 markasta.

HALLINTO.

Liikkeen johtokuntaan ovat jäseninä kuuluneet, paitsi sääntöjen määräämää ja johtokunnan puheenjohtajana toimivaa toimitusjohtajaa, (V. Turpeinen ja hänen erottuaan O. Myllynen) hallintoneuvoston valtuuttamina Tuure Kainulainen ja Matti Kangaskokko. Varamiehinä Juho Komulainen ja Juho Tikkanen.

Johtokunnan kokouksia on pidetty 26 kertaa ja pöytäkirjaan merkitty 163 pykälää.

Hallintoneuvostoon on kuulunut 9 varsinaista ja 3 varajäsentä. Varsinaisina jäseninä ovat olleet V. H. Kämäräinen, Tuure Kainulainen, Matti Kangaskokko, Fabian Pulkkinen, Juho Tikkanen ja Kalle Blomberg Kirkonkylältä, Juho Komulainen Niemiskylästä, Paavo Hyvönen Ruutanalta ja Nestor Dahlgren Remeskyistä. Varajäseninä: Pekka Heinonen Koi-vujärveltä, Juho Kärkkäinen Luupuvvedeltä ja Fr. Erikinharju Kirkonkylältä. Hallintoneuvoston puheenjohtajana on edelleenkin toiminut monivuotinen puheenjohtaja V. H. Kämäräinen. Hallintoneuvoston sihteerinä on ollut Lassi Ruotsalainen. Hallintoneuvosto on vuoden ajalla pitänyt 8 kokousta ja pöytäkirjaan merkitty 85 pykälää.

Hallintoneuvoston valitsemina tilien tarkkailijoina ovat toimineet Tuure Kainulainen ja Lassi Ruotsalainen.

Osuuskunnan kokouksia on pidetty ainoastaan sääntöjen määräämät kevät- ja syyskokoukset. Kevätkokous oli huhtikuun 29 p:nä ja syyskokous lokakuun 28 p:nä. Näissä kokouksissa on tehty 23 pöytäkirjan pykälää. Sääntöjen määräämien asioiden ohella mainittakoon kokouksissa esillä olleista asioista

liittyminen osakkaaksi henkivakuutusosakeyhtiö Kansaan kymmenellä osakkeella.

MYYMÄLÄNEUVOSTOT.

Eri myymälöiden tarkkailusta ja paikallisesta valvomisesta ovat pitäneet huolta myymäläneuvostot, joihin ovat kuuluneet seuraavat henkilöt:

Pää- ja ruokatavaramyymälä: Tuure Kainulainen, Matti Kangaskokko, Heta Huttunen ja Juho Erholtz.

Niemiskylän myymälä: Juho Komulainen, Olli Hyvärinen, Pekka Kärkkäinen ja Heikki Rönkkö.

Ruutanan myymälä: Paavo Hyvönen, Juho Kortelainen, Juho Tikkanen ja Ville Rytönen.

Rytkyn myymälä: Fredrik Kastarinen, Heikki Leskinen, Heikki Kärkkäinen ja Aapo Harju.

Remeskyistä myymälä: Nestor Dahlgren, Jalmar Blomberg, Juho Rytönen ja Juho Kaarakainen.

Luupuvveden myymälä: Juho Kärkkäinen, Kalle Kärkkäinen, Viktor Ahonen ja Roosa A. Ruotsalainen.

Koivujärven myymälä: Pekka Heinonen, Heikki Heinonen, Armas Heinonen ja Pekka Tossavainen.

Niinimäen myymälä: Kalle Tikkanen, Matti Manninen, Ville Vantönen ja Matti Manninen.

Puheenjohtajana kullakin myymäläneuvostolla on ollut ensiksi mainittu henkilö.

HENKILÖKUNTA.

Henkilökunnassa on tapahtunut kuluneella ajalla huomattavia muutoksia. Johtaja V. Turpeisen erottua liikkeen palveluksesta tuli kesäkuussa liikkeenjohtajaksi O. Myllynen. Päämyymälänhoitajaksi siirtyi Ruutanalta Väinö Palonen. Ruutanan myymälänhoitajaksi siirtyi Niinimäestä Juho Ruotsalainen. Kusti Kilpeläisen erottua ruokaosastonhoitajan toimesta, valittiin hänen tilalleen Lassi Huuskonen. Niinimäen myymälänhoitajaksi valittiin Hanna Alppi. Kirjanpitäjä John Vahlin erottua kirjanpitäjän toimesta, valittiin kirjanpitäjäksi Aarne Soinamo. Signe Pitkäsen erottua leipomosta, valittiin leipuri-mestariksi Job. Tuovinen.

Vuoden vaihteessa oli liikkeen palveluksessa kaikkiaan 20 henkeä, joista 13 miespuolista ja 7 naispuolista. Eri toimipaikkojen osalle jakautuu henkilökunta seuraavasti:

Liikkeen henkilökunta v. 1923.

Konttori		Myymälät		Varasto ja ajo		Kahvila		Leipomo		Yhteensä	
M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.
2		8	3	4			3	1	1	13	7

Liikkeenjohtajana, kirjanpitäjänä sekä sivumyymlöiden ja tärkeämpien osastojen hoitajina vuoden vaihteessa olivat seuraavat henkilöt:

Nimi ja toimi.	Palvelukseen tuloaika
O. Myllynen, liikkeenjohtaja	1/6 1923
A. Soinamo, kirjanpitäjä	1/7 1923
L. Ruotsalainen, varastonhoitaja	1/3 1920
Alma Humppinen, kahvilan emännöitsijä	1/10 1922
Job. Tuovinen, leipurimestari	1/7 1923
L. Huuskonen, ruokaosastonhoitaja	1/4 1923
V. Palonen, myymälänhoitaja N:o 1:ssä	1/9 1919
J. Tirkkonen, myymälänhoitaja N:o 2:ssa	1/8 1919
J. Ruotsalainen, myymälänhoitaja N:o 3:ssa	1/8 1918
O. Kastarinen, myymälänhoitaja N:o 4:ssä	1/4 1920

V. Saastamoinen, myymälänhoitaja N:o 5:ssä		1/1	1919
V. Saastamoinen, myymälänhoitaja N:o 6:ssa		1/1	1920
Hanna Alppi, myymälänhoitaja N:o 8:ssa		17/9	1923

TILINTARKASTAJAT.

Tilintarkastajina ovat olleet K.K:n edustaja ja paikallisena rouva Roosä A. Ruotsalainen.

RAHALLINEN ASEMA.

Liikkeen rahallinen asema on toimivuoden ajalla ollut tyydyttävä. Vaikka myyjät laskuttavat siirtomaatavarat 14 päivälle ja muut tavarat yleensä 30 päivälle, on maksuista kuitenkin verrattain hyvin selviydytty. Tämä riippuu pääasiassa siitä, että säästökassan talletukset ovat jonkun verran suureneet ja tavaravarastoja on pidetty mahdollisimman pieninä.

TILIKERTOMUS.

TILIASEMA JOULUK. 31 PÄIVÄNÄ 1923.

Varat:

Rahaa kassassa		81,000:64
Tavaravarastot:		
keskusvarastossa		366,070:81
eri myymälöissä		375,433:71
		741,504:52
Saatavia:		
tilisaatavia		39,517:55
velkakirja		4,521:67
		44,039:22
Künsteimistö		198,734:62
Kalustot		48,111:38
Talletuskonttokuranttili		36,964:10
Sijoitukset		18,800:—
		<u>Smk. 1,169,154:48</u>

Velat:

Tilivelkoja		305,189:56
Tunnusteita		285,421:—
Velkakirjavelkoja		28,508:35
Kassakreditivili		90,000:—
Säästökassalainat		186,027:52
Osuuspääoma		12,057:55

Rahastot:

vararahasto	202,291: 52	
muut rahastot	27,839: 48	230,131: —
<i>Ylijäämä</i>		31,819: 50
	Smk. 1,169,154: 48	

VOITTO- JA TAPPIOTILI.

Tulot:

Myyntivoittoa:

Myymälöissä	382,272: 62	
Kahvilassa	54,687: 24	
Leipomossa	16,777: 10	453,736: 97
Kassa-alennukset	8,906: 16	
<i>Voitto- ja tappiotililtä</i>	4,510: —	
	Smk. 467,153: 13	

Menot:

<i>Palkkoja</i>	227,078: 03	
<i>Muut kustannukset</i>	92,056: 17	
<i>Korkomenot</i>	62,566: 15	
<i>Känteimistökulut</i>	17,547: 40	
<i>Känteimistöjen poisto</i>	4,055: 81	
<i>Kalustojen poisto</i>	8,595: 71	
<i>Vaihtokassatili</i>	340: —	
<i>Varastontappio</i>	23,094: 36	
<i>Ylijäämä</i>	31,819: 50	
	Smk. 467,153: 13	

Edelläolevaa tilinpäätöksen varojen puolta tarkastellessa huomaamme, että tavaravarastot, jotka tilinpäätöksen aikana olivat Smk. 741,504: 52, ovat 18,4 % myynnistä. Vastaava prosenttiluku edellisenä vuotena oli 21,4 %, osoittaen siis sen melkoista parannusta.

Tiliaseman velkapuolella ovat ensinnäkin varsinaiset tilivelat, jotka tilinpäätöksessä nousivat Smk:n 590,610: 56. Edellisenä vuotena tilivelat olivat Smk. 942,092: 03, joten ne ovat pienentyneet huomattavalla summalla Smk. 351,481: 47. Säästökassasta on jo puhuttu toisessa kohdassa. Kassakreditiivilaina oli vuoden lopussa 90,000 markan suuruinen. Osuuspääoma on Smk. 12,057: 55 ja rahastot Smk. 230,131: —.

Voitto- ja tappiolaskelmasta havaitsemme, että bruttovoitto on Smk. 467,153: 13, mikä tekee 11,6 % myynnistä. Kokonaiskustannukset Smk. 435,333: 63 tekevät 10,8 % myynnistä. Kustannuksista tulee palkkojen osalle 5,6 %, muiden kustannusten 2,3 %, korkojen 1,5 % ja poistojen osalle 1,4 %. Puhdas voitto on Smk. 31,819: 50, joka on 0,8 % myynnistä. Kun liikkeen vuosi-inventario, jota seuraamassa oli keskusjärjestön edustaja, tehtiin liikkeen vakavaraisuutta silmällä pitäen, ja kun ottaa huomioon huomattavat hintavaihtelut sekä pienien myymälöiden paljouden, niin voimme liikkeen antamaa ylijäämää pitää tyydyttävänä.

YLIJÄÄMÄN KÄYTTÖEHDOTUS.

Liikkeen tuottama vuosivoitto Smk. 31,819: 50 on osuuskunnan käytettävänä, ja ehdottaa johtokunta sen käytettäväksi seuraavalla tavalla:

Vararahastoon	Smk. 26,437: 55
Käyttörahaan	„ 3,181: 95
Hallintoneuvoston käyttörahaan	„ 2,000: —
Savon Osuuskauppaliitolle	„ 200: —
	Smk. 31,819: 50

Jos tämä johtokunnan ehdotus hyväksytään, tulevat osuuskunnan rahastot olemaan:

Vararahasto	Smk. 228,729: 07
Käyttörahasto	„ 26,193: 95
Hallintoneuvoston käyttörahasto	„ 2,423: —
Henkilökunnan ja jäsenten rahasto	„ 2,000: —
Eroitettujen jäsentenrahasto	„ 290: 40
Osuusmaksujen korkotili	„ 2,114: 08
	Smk. 261,750: 50

Kun nyt katselemme Kiuruveden Työväen Osuuskaupan kehitystä vuonna 1923, niin huomaamme tämän yli tuhannen noussevan jäsenistön omistaman liikkeen edelleenkin kehittyneen ja koko lailla voimistuneenkin. Uskokaamme, että tämä yhteinen yrityksemme kykenee yhä voimakkaammin ponnistautumaan eteenpäin ja kokoamaan yhä uusia kuluttajajoukkoja ympärilleen. Tämä usko älköön jääkö pelkäksi toivomukseksi, vaan

tietäköön kukin osuuskunnan jäsen, että sen omakohtainen uskollisuus ja harras kannatus ovat tekijöitä, joista liikkeen vastainenkin eteenpäinmeno riippuu.

Kiuruvedellä, maaliskuun 10 p:nä 1924.

JOHTOKUNTA:

O. Myllynen.

Tuure Kainulainen.

Matti Kangaskokko.

Juho Komulainen.

Juho Tikkanen.

TILINTARKASTUSLAUSUNTO.

Kiuruveden Työväen Osuuskaupan r.l. sääntöjen määräämällä tavalla valittuina tilintarkastajina olemme nyt suorittaneet tämän meille uskotun tehtävän, tarkastaen liikkeen tilit tilikaudelta tammikuun 1 p:stä 1923 joulukuun 31 p:vään 1923 ja liikkeen yleistä hallintoa ja hoitoa samalta ajalta. Tarkastuksesta saamme lausuntonamme esittää seuraavaa:

1. Pääliikkeen kassa, jonka laskimme maaliskuun 19 p:nä ja joka oli Smk. 5,687:72, vastasi saman päivän rahatilin eroitusta.

2. Tilien avaus tilikauden alussa oli oikea.

3. Liikkeen tulot oli viety rahatilille todisteitten mukaisina.

4. Menoerät olivat asialliset ja todisteiden mukaan oikein kirjatut.

5. Tavaravarasto oli tilinpäätökseen kirjattua arvoansa vastaava.

6. Kalustosta ja kiinteistöstä oli tehty riittävät poistot ja vastasivat niille kirjoihin merkittyjä arvoja.

7. Saatavat ovat saamamme selvityksen mukaan varmoja.

8. Velaksi oli alkupuolella vuotta myyty vastoin osuuskunnan sääntöjä.

9. Velat myyjille todettiin asianomaisilta hankituilla tilijäljennöksillä.

10. Liikkeen lainat oli johtokunnan vahvistaman luettelon mukaan otettu huomioon tilinpäätöksessä.

11. Säästökassaliikettä on hoidettu sille vahvistettujen sääntöjen mukaisesti ja OTK:n jatkuvan valvonnan alaisena. Kas-sareservi oli sen suuruinen ja siten sijoitettu kuin osuuskunnan säännöt määräävät.

12. Osuusmaksut ja muut rahastot olivat vastaavien tilien mukaisina tilinpäätökseen merkityt.

13. Liikkeen yleinen kirjanpito samoin kuin kontrollikirjanpito oli huolella hoidettu.

14. Hallinnossa ja liikkeenhoidossa oli noudatettu osuuskunnan sääntöjä mikäli se ei koske velkakauppaa. Hallintoelimet ovat toteuttaneet osuuskunnan tekemät päätökset.

15. Ehdotus ylijäämän käyttämisestä on sääntöjen mukainen ja tehty liikkeen vakavaraisuutta silmällä pitäen.

Edelläsanotun ja tilintarkastuksen kuluessa muutenkin saamamme käsityksen nojalla saamme ehdottaa, että tilinpäätös vahvistettaisiin, ehdotus ylijäämän käyttämisestä hyväksyttäisiin ja asianomaisille tilivelvollisille myönnettäisiin vastuuvapaus kumminkin ehdolla, että tilikauden kuluessa kertyneet saatavat sitä ennen peritään.

Kiuruvedellä maaliskuun 20 p:nä 1924.

F. Ahvenainen.

K.K:n määräämä.

Rosa Ruotsalainen.

TIETOJA KIURUVEDEN TYÖVÄEN OSUUSKAUPAN KEHITYKSESTÄ VUOSINA 1907—1923.

Vuosi	Jäsenmäärä	Myyntiä luku	Myynti	Tavaravaroit % myyntistä	Kiinteistön luku	Brutto-voitto	Netto-voitto	Osuus-pääoma	Rahastot
1907	150	1	9,903:—	66,8	1	719:—	—	463:—	101:—
1908	172	2	47,536:—	17,8	1	2,267:—	—	841:—	193:—
1909	176	2	57,322:—	13,9	1	3,308:—	335:—	1,090:—	201:—
1910	268	2	84,648:—	10,5	1	4,689:—	1,121:—	1,414:—	298:—
1911	279	2	94,217:—	15,7	1	6,803:—	2,000:—	1,563:—	1,463:—
1912	250	3	110,022:—	18,9	2	7,122:—	2,173:—	1,737:—	3,513:—
1913	261	3	130,997:—	17,2	2	8,038:—	3,526:—	1,771:—	5,551:—
1914	156	2	132,231:—	24,3	2	8,897:—	3,745:—	1,871:—	8,982:—
1915	204	2	192,761:—	15,6	2	12,833:—	5,468:—	2,246:—	12,686:—
1916	304	2	392,278:—	26,2	2	32,567:—	22,336:—	3,190:—	18,117:—
1917	703	3	682,763:—	12,8	2	55,725:—	26,342:—	5,885:—	40,554:—
1918	675	3	933,495:—	19,1	2	155,045:—	75,496:—	6,440:—	64,975:—
1919	793	6	2,058,988:—	36,9	4	185,424:—	11,653:—	7,987:—	124,987:—
1920	937	8	3,606,261:—	16,6	4	311,571:—	57,237:—	10,433:—	147,794:—
1921	999	8	4,246,341:—	17,7	5	369,928:—	17,090:—	11,628:—	195,075:—
1922	1027	9	4,347,901:—	21,8	5	401,372:—	14,875:—	11,688:—	220,103:—
1923	1035	8	4,024,859:—	18,4	5	467,153:—	31,819:—	12,057:—	1)261,950:—

¹⁾ Jos voitto siirretään rahastoihin.

Osuuskauppasi tiliasema esittää sinulle yhdistyneiden kuluttajain työntulosta.

HALLINTONEUVOSTON LAUSUNTO.

Tarkastettuaan edelläolevan kertomuksen sekä saatuaan tiedon tilintarkastajain lausunnosta jättää hallintoneuvosto, yhtyen johtokunnan ehdotukseen vuosiylijäämän käyttämisestä ne osuuskunnan varsinaisen kevätkokouksen käsiteltäviksi ehdottaen, että tilinpäätös vahvistetaan.

Kiuruvedellä, maaliskuun 25 p:nä 1924.

HALLINTONEUVOSTO.

V. H. Kämäräinen,
puheenjohtaja.

KIURUVEDEN TYÖVÄEN OSUUSKAUPPA R.L.

Kiuruvesi.

Toimipaikat kirkonkylässä.

Konttori ja varasto,

Pää- ja ruokatavaramyymälä,

Kahvila ja leipomo.

Sivumyymälät:

Niemiskylässä, Ruutanalla, Ryttyllä, Remesky-
lässä, Koivujärvellä ja Niinimäessä.

Ainoa paikkakunnan todella kuluttajien etuja val-
vova liike.

Hankkii parhaita tavaroita tunnustetusti kohtuul-
lisiin hintoihin.

JÄSENET:

Tekemällä ostoksenne ainoastaan omasta liikkees-
tänne luotte siten itsellenne turvan riistämistä vas-
taan.

Työskennelkää niin, että jokainen kuluttaja saa-
daan ostajaksi ja jäseneksi.

KIURUVEDEN TYÖV. OSUUSKAUPPA r.l.

KIURUVEDEN TYÖV. OSUUSKAUPPA r.l.

Säästökassa

Paikkakunnan edullisin ja käytännöllisin säästöpankki. Talletuksia otetaan vastaan liikkeen jäseniltä seuraavissa toimipaikoissa:

Liikkeen konttorissa Kirkonkylällä.

Niemiskylän myymälässä,

Ruutanan „

Rytken „

Koivujärven „

Talletuskorkoa maksetaan

8⁰/₀

JÄSENET. Tallettakaa kaikki liikenevät varanne, pienimmätkin, oman liikkeenne säästökassaan, siten edistätte sekä omaa että yhteistä parasta.